

Komisja Rolnictwa
Węgierskie Zgromadzenie Narodowe

Konkluzje przewodniczących delegacji komisji rolnictwa parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej

(Budapeszt, 14-15 lutego 2018 r.)

My, komisje rolnictwa parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej, po spotkaniu w Budapeszcie w dniach 14–15 lutego 2018 r. w ramach przewodnictwa Węgier w Grupie Wyszehradzkiej oraz w obliczu stojących przed nami ostatnio poważnych wyzwań zgadzamy się, że Europa potrzebuje wspólnej polityki rolnej, która umożliwi skuteczne reagowanie w zakresie zarządzania różnymi sytuacjami kryzysowymi oraz dalszą konkurencyjność europejskiego sektora rolnego i przemysłu spożywczego na arenie międzynarodowej. Naszym celem podczas negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych na okres po 2020 r. jest utrzymanie obecnej roli tradycyjnych polityk: polityki spójności i wspólnej polityki rolnej.

Reforma wspólnej polityki rolnej

Podkreślamy, że wspólna polityka rolna (dalej „WPR”) gwarantuje funkcjonowanie jednolitego rynku w unijnym sektorze rolno-spożywczym i zapewnia obywatelom UE bezpieczną żywność wysokiej jakości, odgrywa kluczową rolę w ożywianiu obszarów wiejskich oraz przyczynia się do ochrony zasobów naturalnych i krajobrazu.

Zaznaczamy, że WPR powinna pozostać silnie zintegrowaną i prawdziwie wspólną polityką, której nowe wieloletnie ramy finansowe (WRF) powinny zapewnić odpowiednie środki finansowe na potrzeby realizacji jej celów.

Zgadzamy się z zapisem komunikatu Komisji Europejskiej „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności” z dnia 29 listopada 2017 r. dotyczącym zachowania dwufilarowej struktury wspólnej polityki rolnej oraz utrzymania płatności bezpośrednich jako istotnego elementu WPR zgodnie z realizowanymi przez WPR zobowiązaniami wynikającymi z Traktatu UE.

Popieramy gotowość Komisji do dalszego upraszczania i modernizacji WPR.

Podkreślamy, że rolnicy powinni nadal być kluczowymi beneficjentami środków przyznawanych w ramach WPR i sprzeciwiamy się uwzględnieniu w WPR jakichkolwiek nowych celów, zupełnie niezwiązanych z rolnictwem, takich jak migracja. Rozwiązywanie tego problemu nie powinno być zadaniem WPR.

Chcielibyśmy zaznaczyć, że nowy model realizacji proponowany w komunikacie Komisji ma zgodnie z deklaracjami umożliwić państwom członkowskim pełniejsze stosowanie zasady pomocniczości, jednak nadal istnieje ryzyko ukierunkowania WPR na ponowną nacjonalizację. Zwracamy uwagę na wspólną obawę, że w przypadku gdy plany strategiczne będą obejmować czasochłonne procedury planowania i wymagać zwiększenia formalności administracyjnych, nowy model realizacji może nie przyczynić się do osiągnięcia celu, którym jest zagwarantowanie państwom członkowskim większej elastyczności w kształtowaniu własnej polityki i środków wdrażających. Ponadto podkreślamy, że późne przyjęcie przez Komisję strategicznych planów WPR może stanowić zagrożenie dla ciągłości przyznawania płatności bezpośrednich i powodować poważne ryzyko polityczno-gospodarcze.

Wszystkie delegacje wskazują na to, że nadal utrzymują się różnice między państwami członkowskimi w poziomie płatności bezpośrednich w przeliczeniu na hektar, dlatego wzywają do zakończenia procesu ich pełnej konwergencji. Podkreślamy, że wszyscy rolnicy UE stawiają czoło tym samym wyzwaniom i muszą spełniać te same standardy i wymogi.

Co więcej, chcielibyśmy podkreślić, że niedopuszczalne jest ewentualne wprowadzenie współfinansowania krajowego w pierwszym filarze.

Podkreślamy, że środki dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją mają istotne znaczenie dla działalności gospodarczej na obszarach wiejskich oraz utrzymania zatrudnienia w tych regionach. W związku z powyższym musimy zachować takie formy wsparcia, najlepiej w większym zakresie oraz z wykorzystaniem odpowiednich zasobów finansowych.

Zaznaczamy, że państwa członkowskie nadal powinny mieć możliwość wyboru – spośród płatności oddzielonych, płatności powiązanych i uproszczonych płatności ryczałtowych – takich schematów płatności, które najlepiej odzwierciedlają lokalne uwarunkowania i potrzeby. Podkreślamy, że system jednolitej płatności obszarowej (SAPS) okazał się skutecznym i popularnym narzędziem wśród rolników, należy zatem kontynuować jego stosowanie w przyszłości oraz udostępnić go wszystkim państwom członkowskim.

Uważamy, że wszystkim gospodarstwom należy zapewnić równy dostęp do środków przyznawanych w ramach WPR. Uważamy, wprowadzenie ograniczenia poziomu dopłat bezpośrednich powinno być dobrowolne.

Z zadowoleniem przyjmujemy działania Komisji mające umożliwić skierowanie wsparcia do rzeczywistych rolników, ze szczególnym uwzględnieniem tych, którzy prowadzą aktywną działalność rolniczą, aby zarobić na swoje utrzymanie.

Podkreślamy, że proponowany nowy system zazieleniania powinien zmniejszyć obciążenia administracyjne nakładane na rolników i organy krajowe.

Zaznaczamy, że nowo proponowany system obowiązkowych środków służących osiągnięciu celów związanych ze środowiskiem przedstawiony w komunikacie Komisji nie powinien zwiększać obciążeń administracyjnych nakładanych na rolników i organy krajowe.

Uważamy, że silna pod względem finansowym polityka rozwoju obszarów wiejskich w ramach WPR powinna odgrywać ważną rolę w wyrównywaniu różnic rozwojowych w sektorze rolnym, wzmacnianiu pozycji sektora rolniczo-spożywczego UE na rynku światowym oraz pobudzaniu zrównoważonego rozwoju na obszarach wiejskich. Chcielibyśmy zaznaczyć, że wyzwania stojące przez obszarami wiejskimi wymagają także zaangażowania innych polityk UE, w tym polityki spójności.

Zwracamy uwagę, że dominującą pozycję nadal zajmują bezzwrotne dotacje przyznawane najczęściej na rzecz programów rozwoju obszarów wiejskich, a instrumenty finansowe pełnią w odniesieniu do systemu opartego na dotacjach rolę uzupełniającą. Państwa członkowskie powinny nadal móc decydować o nadawaniu priorytetu inwestycjom lub innym instrumentom dotacyjnym. Za szczególnie istotne kwestie uważamy zachowanie faktycznych środków dotyczących inwestycji rolnych i ich finansowanie w przyszłości.

Zgadzamy się z zapisem komunikatu Komisji dotyczącym znaczenia systemu doradztwa rolniczego. Naszym zdaniem zbyt surowy jest jednak wymóg, aby system ten był warunkiem wstępnym zatwierdzenia programów państw członkowskich.

Popieramy zapisy komunikatu Komisji dotyczące zwiększenia roli innowacji i nowych technologii. Rozwiązania WPR dotyczące tych kwestii powinny w większym stopniu skupiać się na potrzebach małych i średnich gospodarstw.

Zaznaczamy, że konieczna jest skuteczna realizacja celów WPR określonych w Traktacie, zwłaszcza w odniesieniu do stabilizacji rynków rolnych, aby zapobiegać sytuacjom kryzysowym w rolnictwie.

Wzywamy do stworzenia wspólnego i jednolitego systemu dotacji krajowych i regionalnych w państwach członkowskich UE. Zróżnicowany poziom tych płatności prowadzi do zaburzenia sprawiedliwego otoczenia w ramach jednolitego rynku UE.

Podkreślamy potrzebę zapewnienia płynnego, przejrzystego i skutecznego przejścia na zasady obowiązujące po roku 2020, zarówno w odniesieniu do rolników, jak i organów administracji krajowej.

Podwójne standardy i nieuczciwe praktyki handlowe w łańcuchu dostaw żywności

Oświadczamy, że wszyscy obywatele UE mają równe prawo, aby mieć dostęp do bezpiecznej i zdrowej żywności wysokiej jakości.

Sprzedaż klientom w różnych obszarach UE identycznych lub łudząco podobnych produktów o celowo zmienionym składzie stanowi nieuczciwą praktykę produkcyjno-handlową; uważamy ją za niedopuszczalną.

Naszym zdaniem konieczne jest wprowadzenie na szczeblu unijnym środków, które doprowadzą do zakończenia nieuczciwych praktyk handlowych wobec konsumentów. W związku z tym z zadowoleniem przyjęliśmy fakt, że Komisja Europejska wysłuchała głosu państw Grupy Wyszehradzkiej i na wysokim szczeblu kontynuuje działania ukierunkowane na rozwiązanie tego problemu.

Poza dotychczasowymi działaniami Komisji oraz mając na uwadze zapewnienie konsumentom na całym obszarze Unii równych praw i jednakowej ochrony, za najważniejsze uważamy szybkie i stanowcze działanie polegające na opracowaniu unijnych przepisów, które zagwarantują dostęp do produktów tej samej jakości oraz wprowadzą zakaz wszelkich obiektywnie nieuzasadnionych zróżnicowań.

Z zadowoleniem przyjmujemy wytyczne interpretacyjne opracowane przez Komisję Europejską w zakresie stosowania odpowiednich przepisów prawa UE, konieczne jest jednak wyjaśnienie kwestii dotyczących stosowania tych wytycznych. Popieramy opracowanie przez Wspólne Centrum Badawcze protokołu dotyczącego zharmonizowanych metod poboru próby i przeprowadzania badań.

Podkreślamy znaczenie zwiększania świadomości konsumentów w zakresie dostępu do żywności wysokiej jakości. Zwracamy się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o poparcie oraz o przyznanie funduszy unijnych na rzecz kształtowania świadomości społecznej i konsumenckiej.

Podpisano w Budapeszcie dnia 15 lutego 2018 r.

W imieniu:

Senatu Parlamentu Republiki Czeskiej

Izby Poselskiej Parlamentu Republiki Czeskiej

Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Rady Narodowej Republiki Słowackiej